بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު

ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 2016/HC-A/117
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:**
  - * ނަން: މަރިޔަމް ޢަލީ
  - * އައިޑެންޓިޓީ ކާޑު ނަންބަރު: A067214
  - * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ހ. ސޯސަންމާގެ/މާލެ * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ހ. ސޯސަންމާގެ/މާލެ
- **އިސްތިއުނާފަށް ހާޒިރުވި ފަރާތް:**
  - * ނަން: ނާއިޖު ޓްރޭޑަރސް
  - * ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރު: P-02/2007
  - * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ހ. ވިލި/މާލެ * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ހ. ވިލި/މާލެ
- **ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް:** 13 މާރިޗު 2016 * **ނިމުނު ތާރީޚް:** 23 މެއި 2017
- **އިސްތިއުނާފަށް ކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ:**
- **ނަންބަރު:** 760/Cv-C/2014
- **ދަށު ކޯޓު:** ސިވިލް ކޯޓު
- **މައްސަލައިގެ ބާވަތް:** ފައިސާ ހޯދުން
- **ހުށަހެޅި ތާރީޚް:** 03 އޮކްޓޫބަރު 2014 * **ނިމުނު ތާރީޚް:** 13 ޑިސެމްބަރު 2015
- **މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:**

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރައޫފް އިބްރާހީމް، ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ހަމީދު ފަނޑިޔާރު ޢަލީ

• ދައުވާގެ ޚުލާސާ:

މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 760/Cv-C/2014 ޤަޟިއްޔާ އެކޯޓުން ބައްލަވައި ނިންމަވާފައިވާ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ބުނެ އެޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް މ.ސޯސަންމާގެ/ މަރިޔަމް އަލީގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުމުން [illegible] ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާގައި، ދައުވާކުރައްވާ ފަރާތަކީ ރާއްޖޭ [illegible]

• ފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

1- ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 760/Cv-C/2014 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް ބެލިއިރު، އެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] ރިސޯޓް ([illegible] [illegible]) [illegible] ދިނުމަށް މ.ސޯސަންމާގެ އަލްމަރުޙޫމް [illegible] ޢަބްދުﷲ ވަޙީދު އާއި [illegible] ރިސޯޓް ([illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ޢަބްދުﷲ ވަޙީދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޢަބްދުﷲ ވަޙީދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަރިޔަމް އަލީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މ.ސޯސަންމާގެ/ މަރިޔަމް އަލީގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

"...[illegible] [illegible] ރިސޯޓް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޢަބްދުﷲ ވަޙީދު [illegible] [illegible] ރިސޯޓް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޢަބްދުﷲ ވަޙީދުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޢަބްދުﷲ ވަޙީދުގެ [illegible]

އާދެވުނު 29 އޮގަސްޓް 2010 ގައި ފުރައިވާ އެއްބަސްވުމުގައި ވާގޮތުގެމަތިން ނާއްޖެ ދެއްކުމަށް އިން ވަސީލަތްތަކުގައިވާކަން މިމައްސަލައިގާ ހުށަހަޅައިފާ ދިފާޢުކުރުންތަކާއި، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 616/Cv-C/2014 ގެ ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމުން ސާބިތުވާތީ، އެއްބަސްވުމުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން -/US$ 24,000 (ސައުވީސްހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ނާއްޖެ ދެއްކުމަށްއިން ދިސްކަނާގެ/ ފީ، ޖޫރިމަނާ އަދި ދައްކަންޖެހޭ ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މިފައިސާގެ އިތުރުން ނާއްޖެ ދެއްކުމަށް ކުރުވާން އަދިވަޔާ ޤާނޫނީ މަރުޙަލާގެ ބަރަބަރު ދިރާސާކުރުމުގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2009/HC-A/348 ޤަޟިއްޔާއަށް ރިޢާޔަތްކުރާކަމުގައި، ނަގައިދިނުން އެކު ފައިސާއެއް ނުދޭކަމައި،

އަލްމަރްޙޫމް ޢަބްދުއްސައްތާރު ޢަބްދުالله ވަޙީދުގެ ވާރިސުންނާއި ނާއްޖެ ދެއްކުމަށް އާދެވުނު 29 އޮގަސްޓް 2010ގައި ފުރައިވާ އެއްބަސްވުމުން އިބްތިދާއީކޮށް، އެއްބަސްވުމާ އެއްގޮތަށް އަދާކުރުމުގައި، މިމައްސަލައިގައި ސާބިތުވެފައިވާ -/US$ 24,000 (ސައުވީސްހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ނާއްޖެ ދެއްކުމަށްއަން ލިބިދިނުމަށްޓަކައި، އެފަރާތް މިއަދު 13 ޑިސެމްބަރ 2015 އިން ފެށިގެން ކޮންމެ މަހަކު މަދުވެގެން އަދާކުރަންޖެހޭ މިންވަރު މިލާޤުން ދައްކަވަންޖެހޭނެ، މިފައިސާ އަޤްސާތުކޮށް 04 (ހަތަރު) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެއްކޮށް ދައްކައި މަސްއޫލުކުރުމަން މަރިތާ އަވަހުން އަންގައި" ޙުކުމް ކަނޑައަޅުއްވައި ކަން އެދިގެން ހުށަހަޅާފައެވެ.

2- ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 760/Cv-C/2014 ޤަޟިއްޔާ އެކުޖެން ބައްލަވައި ނިންމަވާފައިވަނީ ސަބަބަކީ އަދި ވާރިސުން އުޖޫރަދުވަރަކަ މިފަރާތުން ބުން އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިޢުނާފު ކުރުމަން ދިސްކަނާގެ/ މަސްރޫފު އަދި ފަހުން 03 (ތިނެއް) ނުކުތާއެއް ހަރަކަތައި، އެންގުންތަކާ ވީ ޖުރިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވާއެވެ. މިގޮތުން ހުށަހަޅާ ނުކުތާތަކަކީ:-

(ހ) ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ: މިމައްސަލައިގާ ވާރިސުން ވަކާލާތުކޮށްދޭ ކުރުމަކުން ފުރައިވާ އެއްބަސްވުމެއްކަމަށްކަމުގައިވުމާއި، މި ފަސްއަހަރަކައި ފުރައިވާ އެއްބަސްވުމުން ރިޢާޔަތްކުރާ ތަރުޖަމާ ނާއްޖެ ކަރަށްވާ ވާރިސުން ވަކާލާތުކޮށްދޭގެ ނުކުތާތަކުގެ ގޮތުން އެއްވެސް ބަދަލެއް މަރުހަލާ އަދި

އަބްދުﷲ ވަޙީދުގެ ވާރިސުންނަށް ލިބިފައިނުވާއިރު، އަދި ލިބިފައިވާ ޙައްޤެއް ލިބިފައިވަނީ ކޯޓުގެ [illegible] ހަވާލާދީފައިވުން މަސައްކަތްތަކުގައި ކުރިއަށް ނުގެންދެވޭ [illegible] ސަބަބުން ޢާއިޝަތު އަބްދުﷲ ވަޙީދުގެ ވާރިސުންގެ އަމިއްލަ [illegible] [illegible] ކޮށްފައިވާ މަސައްކަތްތަކުގެ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން [illegible]، ސިވިލް ކޯޓުން މި މައްސަލަ ނިންމުމުގައި [illegible] ކުރެވިފައިވާ މަސައްކަތްތަކުގެ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން ކަމަށް [illegible] ނިންމަވާފައިވާ ނިންމުމުގައި [illegible] ނެތްކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ.

(ށ) ދެވަނަ ނިންމުމަކީ: ޢާއިޝަތު އަބްދުﷲ ވަޙީދުގެ ވާރިސުންނަށް ލިބިފައިވާ ޙައްޤެއް ލިބިފައިވަނީ [illegible] އަދި ވެސް [illegible] ގޮތުން، ޢާއިޝަތު އަބްދުﷲ ވަޙީދުގެ ވާރިސުން އަމިއްލަ ގޮތުން ކުރެވިފައިވާ މަސައްކަތްތަކުގެ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން ކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެކަން [illegible] ދިނުމަށް ބޭނުންވާ ހެކި [illegible] އަދި އިތުރުން ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާތީ، އެކަމަށް އެއްވެސް [illegible] [illegible] ނެތި ސިވިލް ކޯޓުން މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ ސާބިތުކުރުމުގެ މިންގަނޑަށް [illegible] ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ.

(ނ) ތިންވަނަ ނިންމުމަކީ: [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތާ ދެމެދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ.

3- ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 760/Cv-C/2014 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް މ.ސޯސަންމާގެ/ މަރިޔަމް އަލީގެ ވާރިސުން ހުށަހެޅި ނުކުތާތަކާއި، އެ ނުކުތާތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން މަރިޔަމް އަލީގެ ވާރިސުންނާއި މި އިސްތިއުނާފީ [illegible] [illegible] [illegible] ވާރިސުން [illegible] ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، ބުނެވިދިޔަ ސިވިލް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިކޯޑާއި، މައްސަލައާ ގުޅޭ ގޮތުން ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކާ މައްޗަށް [illegible] މި ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަންތައްތައް ފާހަގަ ކުރެވިފައި ވެއެވެ.

(ށ) ފުރަތަމަ ނުކުތާ: މި މައްސަލައިގައި، އުއްސަނާދު އަބްދުﷲ ވަކީލުގެ ވާރިސުންނަށް އުއްސަނާދު އަބްދުﷲ ވަކީލާއި އޯކިޑް ރިސޯޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ދެމެދު ވެވިފައިވާ ސަބްލީސް އެގްރީމަންޓްގެ ދަށުން ލިބޭ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި އެ މަސައްކަތުން އާމްދަނީން އެގްރީމަންޓްގެ ދަށުން ލިބޭ [illegible] ރޯޔަލްޓީ [illegible] [illegible] 4 [illegible] (ހަތަރެއް) [illegible] [illegible] [illegible] 15% (ފަނަރަ އިންސައްތަ) އަބްދުﷲ ވަކީލުގެ ވާރިސުންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގޮތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގޮތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] އަބްދުﷲ ވަކީލުގެ ވާރިސުންނާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދަށުން އުއްސަނާދު އަބްދުﷲ ވަކީލުގެ ވާރިސުންނަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރާ މަރިޔަމް އަލީ [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ.

(ނ) ދެވަނަ ނުކުތާ: އުއްސަނާދު އަބްދުﷲ ވަކީލުގެ ވާރިސުންނަށް އުއްސަނާދު އަބްދުﷲ ވަކީލާއި އޯކިޑް ރިސޯޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ދެމެދު ވެވިފައިވާ ސަބްލީސް އެގްރީމަންޓްގެ

ލިބިދޭ ޙައްޤުތަކަށް، ކޮންމެ އަދަދަކު 100،000.00 (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާ ޖޫރިމަ އާއި، ބަންގްލޯ އެއް އިމާރާތްކަން [illegible] [illegible] ލިބުން ކަން އެނގޭކަމާއި، [illegible] ރިސޯޓް [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] ބަންގްލޯ އިމާރާތް [illegible] އެކަމުގެ ބަދަލުގައި އަދި ކޮންމެ އަދަދަކު [illegible] ޢަބްދުالله ވަޙީދުގެ ވާރިސުންނަށް 500،000.00 (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާ ޖޫރިމަ [illegible] [illegible] ޢަބްދުالله [illegible] އިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްވެ ބުނެވިދިޔަ [illegible] [illegible] ދަށުން [illegible] [illegible] ހޯދުމަށް ކުރި މަސައްކަތްތަކުގެ ނަތީޖާއެއްގެ [illegible] މި މައްސަލާގައި ހުށަހަޅާފައި [illegible] [illegible] އެނގެން [illegible] އެންމެފަހުން، [illegible] [illegible] ކުރިން [illegible] [illegible] ކޮންމެ އަދަދަކު 400،000.00 (ހަތަރު ލައްކަ) ރުފިޔާ ޖޫރިމަ ޢަބްދުالله ވަޙީދުގެ ވާރިސުންނަށް ލިބިގެން ދިޔައީ މި މައްސަލާގައި [illegible] [illegible] [illegible] މި މައްސަލާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފަރާތުން [illegible] ބަންގްލޯ [illegible] ރިސޯޓް [illegible] [illegible] ލިމިޓެޑްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްވެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޢަބްދުالله ވަޙީދުގެ ވާރިސުންނަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޢަބްދުالله ވަޙީދުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ބަންގްލޯ [illegible] ރިސޯޓް [illegible] ލިމިޓެޑްގެ [illegible] ޢަބްދުالله ވަޙީދުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޢަބްދުالله ވަޙީދުގެ ވާރިސުންނަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމެވެ.

(ނ) ތިންވަނަ ކަމަކީ: އަމިއްލަ ފަރުދަކު އެހީއެއްގެ ނަމުގައި ވިޔަފާރިއެއް ރަޖިސްޓްރީ ކުރުމުގެ ނަތީޖާއަކީ އެވިޔަފާރިއާއި އެވިޔަފާރީގެ މަސްއޫލުވެރިޔާ އާ ވަކިނުކުރެވޭނެކަމާއި، އެގޮތުން އެވިޔަފާރީގެ އެންމެހައި މިލްކިއްޔާތަކުގެ މިލްކުވެރިޔަކީ، އެވިޔަފާރީގެ މަސްއޫލުވެރިޔާ ކަމުގައިވުމާއި އެވިޔަފާރިން އުފައްދާ ފައިދާއަކީ، އެވިޔަފާރީގެ މަސްއޫލުވެރިޔާގެ އެއްޗަކަށްވުމާއި، އެވިޔަފާރީގެ ދަރަންޏަށް ޒިންމާވާންޖެހޭ ފަރާތަކީ އެވިޔަފާރީގެ މަސްއޫލުވެރިޔާއާއި، އެވިޔަފާރި ހިންގުމުގެ ޒިންމާ އަދާކުރުމަށް މަސްއޫލުވެރިޔާއަށް އެހެން ފަރާތެއް އައްޔަންކޮށްފައި ހުރި ނަމަވެސް، އެފަދަ [illegible] ހާލަތެއްގައި ވެސް އެވިޔަފާރިން ކުރާ މުޢާމަލާތްތަކާއި، އެވިޔަފާރީގެ ދަރަނިތަކާއި، އެނޫންވެސް އެވިޔަފާރީގެ އެހެނިހެން މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމުގެ ޒިންމާއިން އެވިޔަފާރީގެ މަސްއޫލުވެރިޔާ [illegible] ކަން [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޢަބްދުﷲ [illegible].

އެހެންކަމުން، މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން ދެކެނީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 760/Cv-C/2014 ޤަޟިއްޔާގައި ކުރައްވާފައިވާ ހުކުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ފަދަ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތް ކަމަށެވެ.

ހުކުމް:

[illegible] އިސްވެ ބަޔާން ކުރެވުނު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 760/Cv-C/2014 ޤަޟިއްޔާގައި ހުކުމް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ޚިލާފަށް ކަމަށް ބަލާނެ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާގުން ހުކުމް ކޮށްފީމެވެ.